

Foto: Valentijn te Plate

Geknotte populieren op een
bomendijk in Zeeland.

De laatste acceptgiro

Vanaf **1 juni 2023** verdwijnt de acceptgiro. Omdat veel mensen gehecht zijn aan deze manier van betalen, heeft een aantal goede doelenorganisaties een alternatief bedacht: **Mijn eenmalige gift**. Dit lijkt erg op de acceptgiro, en werkt ook bijna hetzelfde. VNC doet mee aan dit initiatief.

Als u uw jaarlijkse ledencontributie betaalt via een acceptgiro, dan is dit de laatste keer dat u van ons een acceptgirokaart ontvangt. Zoals we al eerder hebben aangekondigd, wordt deze manier van betalen dit jaar afgeschaft. Het gebruik van dit betaalmiddel loopt al jaren sterk terug. Daarom hebben de banken besloten om vanaf 1 juni 2023 geen acceptgiro's meer te verwerken. De VNC, samen met veel andere goede doelen, betreurt dit besluit zeer. Het betekent namelijk dat veel trouwe leden

Geknoei of sabotage?

In korte tijd verschenen twee stukken in dagblad Trouw. Een interview met Kees Bastmeijer, hoogleraar internationaal natuurbeschermingsrecht, en een met Patrick Jansen, universitair docent en bioloog. Waar de eerste moeiteloos een veelvoud van dertig misstanden kan opsommen waaruit blijkt dat de natuur wordt verkwanseld en er volgens hem sprake is van geknoei met natuurwet- en regelgeving door de overheid, noemt de ander dat 'geknoei' bewuste sabotage van de beschermingsbepalingen en regels.

Slechtste jongetje

Hoe dan ook, wij Nederlanders kunnen wel uittentreuren blijven beweren dat we binnen Europa het beste jongetje van de klas zijn, maar de werkelijkheid is anders. Dat geldt trouwens ook voor de stikstof, ons oppervlaktewater, de staat van onze bodem en daarmee de biodiversiteit. Nederland bungelt in de onderste lijstjes en is dus eerder het slechtste jongetje in de Europese klas. Daarbij komt nog het beeld dat van Nederland aan het ontstaan is: een volk (tenslotte

door de rechter tot de orde geroepen) dat zich niet zo gemakkelijk laat dwingen alsnog schoon schip te maken.

Niet gehinderd door enige kennis, weten wij dat de nadruk wordt gelegd op heel kieskeurige kwetsbare plantjes, die niet tegen stikstof kunnen. Waarom moeten we die nou speciaal behouden in dit volle land? Sterker nog, planten hebben toch juist baat bij stikstof? We hebben veel te veel Natura 2000-gebieden aangewezen voor zo'n klein, dichtbevolkt landje. Als we niet uitkijken,

VERENIGING NEDERLANDS
CULTUURLANDSCHAP

➔ vanaf juni van dit jaar niet meer kunnen geven op de manier die zij vaak al vele jaren, zo niet decennia, gewend zijn. Ook levert het ons veel administratief werk op om de overgang in goede banen te leiden.

Opvolger van de acceptgiro

De VNC neemt, net als veel andere goededoelenorganisaties, deel aan het initiatief *Mijn eenmalige gift*. Dit is een alternatief voor de acceptgiro dat is bedacht en ontwikkeld door de brancheorganisatie Goede Doelen Nederland, in samenwerking met onder andere de Betaalvereniging, Alzheimer Nederland, het Diabetes-fonds en de werkgroep Toegankelijkheid en Bereikbaarheid van DNB.

Het doel van *Mijn eenmalige gift* is het voor u zo makkelijk mogelijk te maken om goede doelen te blijven steunen. Het lijkt daarom erg op de acceptgiro, en werkt ook bijna hetzelfde. Het de bedoeling dat het snel een vertrouwde betaalmethode wordt, doordat veel goede doelen het zullen gaan gebruiken. U komt *Mijn eenmalige gift* dus zeker ook op andere plekken tegen, en u kunt erop vertrouwen dat het een veilige manier is om goede doelen te steunen. De komende maanden zult u er ook op televisie, in kranten en in tijdschriften via een publiekscampagne te horen krijgen.

Als u bij deze Landschappelijk nog een acceptgiro ontvangt, kunt u die dus nog gewoon gebruiken. Zorgt u dan wel dat u deze op tijd instuurt, want **na 31 mei worden de acceptgiro's niet meer door de bank verwerkt**. Bij de zomereditie 2023 van de Landschappelijk krijgt u de eerste *Mijn eenmalige gift* van ons. We leggen dan ook uit hoe deze werkt. Er verandert eigenlijk alleen iets als u nog de papieren acceptgiro instuurt. Maakt u zelf uw bijdragen via internet over, dan ziet alleen de kaart er iets anders uit.

Automatische incasso scheelt u moeite en ons geld

We maken toch graag van de gelegenheid gebruik om u te vertellen dat u ook kunt overstappen op een automatische incasso voor uw ledencontributie. Uw volledige bijdrage komt dan aan ons ten goede, omdat wij u geen brief meer hoeven te sturen (het scheelt naast geld dus ook papier!). U hoeft er dan zelf ook niets meer voor te doen om ons te kunnen blijven steunen. Bovendien kunt u uw bijdrage altijd en eenvoudig stopzetten of terugboeken als u dat wilt.

We helpen u graag, dus met vragen hierover kunt u ons tijdens kantooruren altijd bellen op **024 684 22 94** of mailen via **info@nederlandscultuurland-**

➔ gaat de boel op slot. Niet alleen woningbouwplannen, ook delfstoffenwinning en de energietransitie lopen gevaar. En niet alleen vanwege de stikstof die daarbij wordt uitgestoten, maar ook de beschermde natuur of beschermde dieren frustreren de menselijke uitbreidingsplannen.

No go

Als je maar lang genoeg gelooft in het 'beste jongetje van de klas'-imago, en vindt dat we daarin niet moeten doorschieten, denk je misschien ook wel dat je ongebreideld plannen kunt maken zonder dat je je geremd voelt door een stervende natuur en met uitsterven bedreigde diersoorten. Als je je nooit echt hebt gerealiseerd dat natuur niet van ons is en niet manipuleerbaar is, niet qua samenstelling en ook niet qua locatie, dan valt zo'n Natura 2000-gebied of een wesp-dief je plotsklaps koud op je dak. Als je al die tijd tijdens regionale energie-transitie-overleggen en gebiedsprocessen verkondigd hebt dat iedereen vrij mag denken, en niet gebonden is aan eerdere afspraken en besluiten. Dat je als participerende burger of organisatie bijvoorbeeld vrijuit windmolen- en zonneparken, woonwijken en sportparken mag plannen, alsof er geen andere dwingende belangen zijn. Gebieden bijvoorbeeld die een no-go-area behoren te zijn en waar je dus weg moet blijven, zoals Nationale Parken, Land-

Geefst u aan een goed doel?

Per 1 juni verdwijnt de Acceptgiro.
Met *Mijn eenmalige gift* kunt u veilig en betrouwbaar blijven doneren.

Wat betekent dit voor u?

Met *Mijn eenmalige gift* kunt u op 2 manieren doneren:

Invullen en versturen per post
Met de bijgevoegde antwoordsenvelop, direct aan het goede doel!

Overboeking via internet
Neem de gegevens over of gebruik de handige QR-code!

Meer weten?

www.mijneenmaligegift.nl

Veel dank, uw steun blijft nodig!

schappen, Natuurnetwerken en Natura 2000-gebieden. Ja, dan baal je als een stekker als bestuurder wanneer de rechter een streep trekt.

Perceptie moet gemanaged

Om te beginnen is de natuur geen sectoraal belang dat je voortdurend kunt afwegen tegen een batterij aan al dan niet reële mensenwensen. We zeggen daarbij te streven naar een 'goede' balans. Maar 'goed' is niet meetbaar. En gezien de erbarmelijke staat van de Nederlandse natuur, is de balans al een eeuw in groeiende mate ver te zoeken. Het internationale natuurbeschermingsrecht is een ont-roerende poging de mensenwensen aan banden te leggen waar dat nodig is om de natuur te redden van de ondergang. Juist omdat het geen sectoraal belang is, maar de enige reddingsboei voor toekomstige generaties. Daarom behoort dit op geen enkele wijze blootgesteld te worden aan politieke kleuren en voorkeuren.

Het is het onvervreemdbaar recht van toekomstige generaties die daarvan evenzeer gebruik mogen maken en genieten als wij en de generaties vóór ons dat gedaan hebben.

Dat nu lukt al niet meer. Zij treffen een land aan dat vervuiler, leger, verminkter, incompleter is dan hoe wij het kregen van vorige generaties.

Biomassaliteit

De natuur, zoals de minister zegt, gaat gillend achteruit. Dan kun je je blindstaren op een oehoe, wolf of wilde kat, maar daar kun je moeiteloos de paling, de gewone pad, de wielewaal of de nachte-

Nog niet zo heel lang geleden was dit een normaal beeld, na een lange autorit. Tegenwoordig hoeft vrijwel nooit meer de autoruit schoongemaakt te worden, omdat de insectenfauna is ingeklapt.

Foto: 123RF

gaal, de koekoek en de leeuwerik tegen-over zetten; allemaal dieren die 90 procent achteruitgang laten zien. Onze bossen worden snel stiller na de verwoesting van de vogeloverwintergebieden in Afrika en de intensieve landbouw en natuurverwoesting in de landen tussen ons en Afrika. De insectenfauna is ingeklapt; de paddenstoelen en schimmels en bodemfauna die herfstblad en dood hout moeten opruimen — alles is gekelderd naar de lage kritische cijfers. Naast de biodiversiteit is het toch vooral de biomassaaliteit die, om met de minister voor natuur te spreken, "gillend achteruit is gegaan". Op de kauwen, ganzen en exoten na misschien!

Omgekeerde bewijslast

Lagere overheden, die zich bij de decentralisatie maar al te gretig 'ontfermden' over de natuur en het landschap, maken daar binnen provincie- en gemeentehuizen maar zelden echt serieus werk van. Handhaving vindt vrijwel nooit plaats, of het moet op verzoek van derden en na herhaald aandringen zijn. Schade wordt

vaak gebagatelliseerd, voorzorgplicht genegeerd en de klagende partij bij voorkeur niet ontvankelijk bevonden als belanghebbende. Terwijl iedereen belang zou moeten mogen hebben voor bescherming van de getergde natuur. Voorkeursrecht wordt met spoed ingezet om te kunnen bouwen en sportvelden aan te leggen, desnoods in ecologische verbindingzones. Wetende dat er in de twintig jaar daarvóór niets is gedaan om die verbindingzone van de plankaart af ook in de realiteit aan te leggen en functioneel te maken, door voorkeursrecht te gebruiken.

Met wetten wordt de hand gelicht terwijl verdragen compleet genegeerd worden. Ook alle investeringen die in het recente verleden gedaan zijn om de natuur een beetje tegemoet te treden of ruimte te gunnen, worden nu aan de kant geschoven en planologisch overschreven.

Rijksoverheid

Het is het Koninkrijk der Nederlanden dat met de EU, Raad van Europa en de VN afspraken maakt, verdragen tekent en

Naast de biodiversiteit is het toch vooral de biomassaliteit die gillend achteruit is gegaan.

Foto: 123RF

Foto: NMR/S/Southwest Fisheries Science Center

rechtsverplichtingen aangaat. De Staat is onderhevig aan internationaal recht en verliest niet alleen haar gezicht bij niet-naleving; zij kan ook veroordeeld worden met zware geldboetes tot gevolg. Ze moet ook zorg dragen voor een deugdelijke vertaling van de aangegane verplichte doelen en geplande tijdsduur in nationale wetten en beleidskaders. Zonder overdrijven voldoet Nederland op veel onderwerpen niet of maar een beetje aan zijn verplichtingen, waardoor doelen niet gehaald worden of steeds verder weg uit het zicht raken. Het verbaast dan ook dat de rijksoverheid met zo'n slechte staat van dienst dan de verantwoordelijkheid naar de twaalf provincies en 350 gemeentes heeft verschoven. Een besluit waardoor je eigenlijk al zeker weet dat het nu helemaal niet meer gaat lukken om aan verplichtingen te voldoen en deadlines te halen. Sterker nog, onder druk van lokale overheden is het broodnodige gereedschap verder afgezwakt en bot gemaakt.

Lobby tegen de natuur

De Nederlandse wetgever is druk met het kwijtraken van scherpe tanden uit verdragen die ook in de nieuwe Omgevingswet weer zijn afgeviild tot stompjes. Zo is er buiten onze grenzen geen aantasting van de natuur toegestaan wanneer die niet in een gunstige staat verkeert. In Nederland is dit artikel niet meer overgenomen. Dat betekent dat, ondanks dat 90 procent van onze habitats en soorten niet in een gunstige staat van instandhouding verkeren, er weinig tot geen belemmeringen zijn om de natuur nóg verder aan te tasten. De *dwingende reden van groot openbaar belang* waarvan sprake moet zijn volgens

verdragsteksten en onze oude wetgeving komt in de nieuwe Omgevingswet niet terug. Deze wordt nu een 'reden van groot openbaar belang' (het woord 'dwingend' is geschrapt). En 'geen enkele andere oplossing' is gewijzigd in 'geen reëel alternatief'.

Een concreet voorbeeld van wat dit tot gevolg heeft, was het geplande zonnepark in landgoed Quadenoord in Renkum. Daar kon van de eigenaar toch moeilijk verwacht worden dat hij elders buiten de natuurgebieden grond zou moeten kopen om daar een zonnepark te realiseren (!). Dus was er geen reëel alternatief. Ook wordt het opzettelijk doden en verstoren van beschermde diersoorten toegestaan, terwijl dat in Europees recht gewoon niet mag. Ronduit ergerlijk is de lobby van vooral christen-democratische en liberale fracties in het Europees Parlement, die trachten soorten die nota bene op uitsterven staan toch van de beschermingslijsten te halen, zodat de aantasting van natuur en landschap toch doorgang kunnen vinden.

Rijk rekenen met een dode mus

Nederland heeft niet te veel, maar categorisch te weinig Natura 2000-gebieden aangewezen, waarin ook nog eens de habitats beschadigd zijn of slecht functioneren, vooral door luchtvervuiling, ontwatering en een gebrek aan omvang en verbindingen. Levensvatbare populaties kunnen daardoor nauwelijks ontstaan. Daarnaast wordt de verplichting te komen tot een coherent netwerk van Natura 2000-gebieden binnen onze landsgrenzen niet gehaald. Het netwerk van Natura 2000 is op veel plekken incompleet. Zelfs als we het nationaal Natuurnetwerk

zouden zien als cement tussen de Natura 2000-gebieden zouden we daarmee, mede dankzij voormalig staatsecretaris Bleker, onze verplichting niet nakomen. Overleg met onze Belgische en Duitse bureaus is er niet; toch ook een verplichting uit het internationaal natuurbeschermingsrecht. Zelfs tussen provincies wordt er nauwelijks over grensoverschrijdende natuurgebieden en soorten gesproken, laat staan dat ernaar gehandeld wordt.

Daarnaast rekenen wij onszelf rijk door het IJsselmeer, het Markermeer, de Randmeren en dergelijke als Natura 2000 op te voeren of als beschermde natuur, terwijl daar allerhande misstanden zijn die de natuur van enige allure frustreren, op de Markerwadden en de getijdenrivier in de Afsluitdijk als gunstige uitzonderingen na.

Nederlandse ministers schrokken zich onlangs lam toen Eurocommissaris Frans Timmermans met de plannen kwam voor aanscherping van het natuurbeschermingsrecht. Meteen wordt de zielige viool van stal gehaald en pogingen ondernomen om voor Nederland een uitzonderingspositie te bepleiten, net als voor te veel mest en stikstof. Er kan toch onmogelijk van ons verlangd worden dat we ons onderwerpen aan nog meer regels die de natuur moeten redden (!).

Hoe vol ons land ook mag zijn of voelen, er zijn vele honderdduizenden hectares land die geen beschermde status en geen noemenswaardige landschapswaarden en natuurwaarden hebben, dus voor 'dwingende redenen van groot belang' zijn genoeg gebieden te vinden voor we de eerste boom moeten kappen, de eerste vennen moeten dempen of de eerste duinen moeten egaliseren.

Want de komende jaren komen nieuwe steden, dorpen en wijken, delfstoffenwinning en grote energielandschappen ergens in ons land er nog bij. Uiteindelijk, als je de natuur serieus neemt, dan kan er niet nog meer ingeleverd worden. Ze moet juist hersteld worden en ruimte krijgen om ons adem te geven.

De Nederlandse overheid blijft pogingen ondernemen om een uitzonderingspositie te bewerkstelligen op het gebied van het natuurbeschermingsrecht, net als voor te veel mest en stikstof.

Foto: Valerijn te Plate

De Kraaijenberg weg

Vroeger strekte het Maasheggenland zich verder stroomafwaarts uit, zelfs tot aan Den Bosch. Maar al eerder, ergens net voorbij de bocht bij Mook en het dorp Katwijk, lag in de Beerse Overlaat een imposante rivierduin met eiken-hakhout: de Kraaijenberg. Een heus stukje hei en stuifzand, maar vooral eeuwenoude hakhoutstoven met daaronder tapijten bosanemonen. De Kraaijenberg rees op te midden van een weidehagenland-schap dat de hele Beerse Overlaat besloeg.

Maar de zand- en grindhonger voor de bouw van babyboomhuizen eiste ook hier zijn tol. De Kraaijenberg werd de Kraaijenbergse plas. De heide, het hakhout en de eeuwenoude dassenburchten — alles verdween door de knagende baggerschepen, tot er honderden hectares water ontstonden. De Raad van State schoot te elfder ure wel de ontheemde dassen te hulp. Ongekend dwong de rechter af dat de plassen wegbleven bij de laatste dassenburchten en dat de dassen een hagenlandschap moesten krijgen, met

precies de locaties, de kilometers en de jaren waarin ze moesten worden gerealiseerd. Massaal doodrijden van de dieren moest voorkomen worden. Daarom kregen de baggeraars de opdracht de doorgaande weg eruit te baggeren. Voortaan moest het verkeer drie kilometer omrijden. Bovendien moest de ontgronder voor de dassen een corridor aanleggen in de vorm van een te storten dam dwars door de Kraaijenbergse Plassen. De zo afgesneden plas moest aan de natuur teruggegeven worden. De rechter benoemde de Provincie Noord-Brabant tot toezienend voogd over alle voorgestelde maatregelen.

Ganzenorgel

Ten noorden van de dam, vlak bij de Maas, in het talud van een voormalige beek ligt nog altijd een grote dassenburcht; het 'Ganzenorgel'. Destijds met alle ontgrondingen werden de meeste burchten door het Brabants Landschap veiliggesteld door ze aan te kopen. Zo ook de strategisch goed gelegen burcht het Ganzenorgel, met het oog op migra-

tie over en weer over de rivier. Brabants Landschap plantte bomen op de burcht. De landinrichtingsdienst legde, in overleg met het waterschap met goedkeuring van Rijkswaterstaat, een terp aan naast de burcht, zodat de dieren bij hoogwater voortaan geen last meer zouden hebben van kwelwater in hun holen. Ook deze terp werd met bos beplant. Eind goed, al goed.

Maar tijden veranderen

Maar het waterschap van nu oordeelt dat de dassenburcht met terp te dicht bij de Maasdijk ligt. En er bestaat een kans dat de gangen ondergronds door de eeuwen heen een risico vormen voor de stabiliteit van de dijk. Dus de burcht van het Ganzenorgel moet preventief geruimd worden. Er moet een eind komen aan de eeuwen van dassen-bewoning net als destijds bij de Kraaijenberg. Tijden veranderen niet.

Jaap Dirkmaat,
directeur

De Kraaijenberg werd de Kraaijenbergse plas. De heide, het hakhout en de eeuwenoude dassenburchten — alles verdween door de knagende baggerschepen, tot er honderden hectares water ontstonden.

Landschapsinrichting Koningspleij

Voor het gebied Koningspleij in Arnhem heeft de VNC samen met ecologisch adviesbureau Natuurbalans-Limes Divergens een natuurontwikkelings- en beheerplan gemaakt. Onlangs hebben we de meeste inrichtingsmaatregelen van dit plan uitgevoerd.

Foto: Peter Ceelen

Koningspleij is gelegen net ten noordoosten van de Andrej Sacharovbrug, tussen de Pleijweg N325 en het industriepark Kleefse Waard. De gemeente Arnhem was van plan hier een zonnepark aan te leggen en heeft daarbij gekozen voor ontwikkelaar Sunvest, die in zijn plannen voor de aanleg van het park ook natuurontwikkeling had opgenomen.

De VNC is vervolgens benaderd om hieraan invulling te geven. Wij kijken altijd zeer kritisch naar de locaties van zonneparken, omdat deze dikwijls ten koste (dreigen te) gaan van natuur en landschap. Koningspleij is daarentegen wat ons betreft een geschikte locatie, omdat het park ingebed is tussen een drukke autoweg en een industrieterrein. Door de aanleg van het park gaat bovendien geen waardevol landschap verloren, maar konden we wel de kwaliteit van het omliggende landschap verbeteren.

Het gebied waar de inrichtingsmaatregelen hebben plaatsgevonden, ligt ingeklemd tussen de IJssel en de Nederrijn, net boven de splitsing van beide rivieren. Het deel van het Koningspleijgebied waarop het zonnepark gerealiseerd is, is voormalige landbouwgrond die beoogd was als industrieterrein. Ten noorden daarvan ligt een oude zomerdijk, die afloopt naar een natuurlijke laagte in het terrein waar vroeger een Oude IJsselstrang aanwezig was. Op deze locatie komen veel bijzondere plant- en diersoorten voor. Met name op het oude zomerdijkje is het kruidenrijk grasland van een kwaliteit waar menig Natura-2000-beheerder jaloers op zou zijn. Er zijn maar liefst dertien bijzondere plantensoorten aangetroffen, waarvan er zes op de Rode Lijst staan, waaronder de zeldzame karwijvarkenskerf, de kleine ratelaar en de kattendoorn. De kwaliteit van dit grasland is te danken aan de familie Reijers,

De verwachting is dat de rugstreeppad spoedig zal terugkeren in het gebied.

die het gebied al generaties lang pacht van de gemeente en een beheer toepast van hooien en licht nabeweidens met een kleine kudde pinken en een volwassen melkkoe.

Een van de soorten op de Rode Lijst is de rugstreeppad. Deze kwam zo'n tien jaar geleden nog in groten getale in dit gebied voor. Deze padden maakten gebruik van de natuurlijke laagtes in het terrein (poelen) waar zij zich konden voortplanten. Toen wij het terrein onderzochten, bleken deze wateren echter niet meer aanwezig, wat waarschijnlijk verklaart waarom de soort de laatste jaren niet meer in het gebied voorkwam.

We hebben daarom twee nieuwe poelen aangelegd en één bestaande pool hersteld. Omdat de rugstreeppad nog wel voorkomt in de nabije omgeving, is de verwachting dat hij spoedig zal terugkeren en zich weer kan gaan voortplanten op deze bijzondere plek.

Foto: Peter Ceelen

Langs de zuidkant van het gebied loopt een 500 meter lange struweelhaag. Hierin zijn echter veel gaten gevallen, waardoor de haag niet meer aaneengesloten is. We hebben de gaten in de haag ingeplant en daarmee de losse stukken weer met elkaar verbonden. Bovendien hebben we aan de westkant van het gebied een geheel nieuwe struweelhaag aangeplant. Vogels, vleermuizen, marterachtigen, dagvlinders en bijen zullen hiervan profiteren.

In het Koningspleigebied staan veel oude, dikke knotwilgen die al lang niet meer geknot waren en daardoor zouden kunnen gaan uitscheuren. Een groot deel van deze wilgen is inmiddels weer hersteld.

Een deel van het daarmee vrijgekomen hout is verzameld in houtstapels. Deze dienen als overwinteringsplek voor amfibieën en worden ook dankbaar gebruikt door egels en kleine marterachtigen.

De torenvalk heeft zich inmiddels laten zien bij de opgehangen nestkast.

Tot slot is een torenvalknestkast geplaatst. De torenvalk (die ook op de Rode Lijst staat) gebruikt het gebied momenteel al als foerageergebied, maar nog niet als broedgebied. Door de nestkast hopen we hier verandering in te brengen. Sinds de nestkast geplaatst is, is de torenvalk al meerdere keren gesignaleerd, en hij heeft de nestkast ook al bezocht.

De VNC hoopt ook de komende jaren het beheer te mogen blijven uitvoeren op de bovengenoemde maatregelen. Zo zorgen we dat dit mooie gebied zijn landschappelijke waarde behoudt.

Gouden Mispel 2022 uitgereikt

Foto: Valentijn te Plate

Op vrijdag 16 december 2022 reikte de Vereniging Nederlands Cultuurlandschap weer de Gouden Mispel uit. De Gouden Mispel is onze jaarlijkse waarderingsprijs voor personen en/of organisaties die een uitzonderlijke bijdrage hebben geleverd aan de bescherming of ontwikkeling van het Nederlands cultuurlandschap.

De Gouden Mispel is in 2006 door de VNC in het leven geroepen. De mispel is als symbool gekozen omdat deze zich alleen spontaan vestigt in eeuwenoude heggen, houtwallen en andere landschapselementen. Het is hiermee symbool voor een gezond (cultuur)landschap. Eerdere winnaars zijn onder meer oud-minister Cees Veerman en voormalig SER-voorzitter Alexander Rinnooy Kan. De brons-gouden beeltenis van de mispel die iedere winnaar ontvangt, werd ontworpen door kunstenaar Frans van Hintum (1952–2017). In 2020 en 2021 kon de uitreiking vanwege de coronamaatregelen niet doorgaan, maar dit jaar gelukkig weer wel. De ceremonie vond dit jaar plaats in De Beekdalhoeve in Renkum.

Na een welkomstwoord door voorzitter Henk van den Berg presenteerde VNC-directeur Jaap Dirkmaat de ceremonie en reikte hij de prijzen uit. Ramon Rodriguez Olid verzorgde muzikale intermezzo's op de draailier. De sfeervolle middag werd afgesloten met een netwerkbijeenkomst in De Beekdalhoeve.

Winnaars

De volgende personen en organisaties werden beloond met de Gouden Mispel 2022:

■ Stichting Hoopheggen | Een initiatief van Jantine Schinkelshoek

Voor het bieden van hoop door met een niet te weigeren enthousiasme heggen terug te brengen in het Nederlandse landschap.

■ De Gelderse Toren | Ruben Ruyten

Voor het stap voor stap herstellen van het historisch landgoed en zijn bebouwing, en het door uitbreiding bewust verbinden met het IJssellandschap.

■ Stichting GraanGeluk | Een initiatief van Marcel van Silfhout

Voor de terugkeer van natuurlijke akkers als springlevend bewijs dat met historische kennis eerlijke ambachtelijke producten kunnen worden gemaakt.

Nogmaals van harte gefeliciteerd aan de winnaars en dank aan alle bezoekers die de uitreiking hebben bijgewoond. Graag tot volgend jaar!

Op 13 februari 2023 is Wiel Tonies op 73-jarige leeftijd plotseling overleden. Wiel was een goede vriend van de vereniging, en we kenden hem al tientallen jaren. In die tijd is hij bestuurslid geweest van de VNC, en was dat de afgelopen jaren van Stichting Das&Boom. Functies die hij tot het laatst toe met veel toewijding en bevoegenheid vervulde.

Wiel Tonies was een bekend gezicht in Beek-Ubbergen, waar hij en zijn vrouw Anneke als onze 'benedenburen' al bijna dertig jaar woonden, onderaan de Wylerberg. Wiel schiep een mooiere wereld, voor zijn dierbaren en de gemeenschap. Hij droeg overal opbouwend en positief aan bij, met een hart voor muziek, cultuur, natuur, landschap en mensen. Dat hart had altijd mogen blijven slaan.

Wij wensen zijn familie veel sterkte toe.

Bestuur en medewerkers Vereniging Nederlands Cultuurlandschap & Stichting Das&Boom

In memoriam Wiel Tonies 1949 - 2023

Nieuwe openingstijden Landschapmuseum

Vanaf zondag 2 april is ons Landschapmuseum in Beek-Ubbergen weer iedere woensdag en zondag geopend (op feestdagen is het museum gesloten). Vanaf dit jaar gelden er nieuwe openingstijden: het museum is voortaan **geopend van 11 tot 16 uur**.

Kom ook een keer langs en beleef de bijzondere miniatuurlandschappen, de onvergetelijke ontmoeting met de das, het binnenmuseum en de tentoonstelling in Huis Wylerberg, en de prachtige omgeving in het naastgelegen Palland op de Duivelsberg. De toegang is gratis!

Aankondiging Algemene Ledenvergadering

Op zaterdagochtend 24 juni 2023 vindt in Huis Wylerberg te Beek-Ubbergen de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering van de Vereniging Nederlands Cultuurlandschap (VNC) plaats. Natuurlijk bent u als lid van harte welkom.

Ten behoeve van een wijziging van de statuten is het wellicht nodig dat er een tweede ledenvergadering wordt gehouden. Wij roepen u hierbij dan ook op een tweede ledenvergadering bij te wonen, op dezelfde plaats, datum en tijd.

Aansluitend vindt de uitreiking van de jaarlijkse Gouden Zwaluw plaats, waarvoor u tevens bent uitgenodigd.

Wilt u de Algemene Ledenvergadering bijwonen, mail dan naar info@nederlandscultuurlandschap.nl. Of stuur een kaartje naar Vereniging Nederlands Cultuurlandschap, Antwoordnummer 2501, 6573 ZX Beek-Ubbergen (postzegel hoeft niet, maar mag wel!). U ontvangt ongeveer twee weken van tevoren het definitieve programma met de vergaderstukken. De vergaderstukken liggen dan ook ter inzage op het kantoor van de VNC.

Bij uw aanmelding graag vermelden of u ook bij de uitreiking van de Gouden Zwaluw zult zijn.

Wij worden gesteund door

